

The background of the entire page is a blurred photograph of a spinning top toy. The top is in motion, creating a series of concentric, overlapping circles and lines that give a sense of rapid rotation. The colors are muted, with greys, blacks, and some light browns. The text 'WayScience' is overlaid on the top half of the image. The word 'Way' is in a blue, sans-serif font, and 'Science' is in a lighter blue, sans-serif font. A thick orange horizontal bar runs behind the text, passing through the 'y' and 'S' of 'Science'.

WayScience

**1st International Scientific
and Practical Internet Conference**

**«Integration of Education, Science and Business
in the Modern Environment: Winter Debates»**

I Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція

«Інтеграція освіти, науки та бізнесу в
сучасному середовищі: зимові диспути»

2. Словник іншомовних слів. За ред. члена-кореспондента АН УРСР О.С. Мельничука. Київ : Українська радянська енциклопедія, 1974. 776 с.
3. Тадеєв В.О. Математика. Тлумачний словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 1999. 160 с.
4. Овчинников П.П. Вища математика: підручн. Київ : Техніка, 2007. 600 с.
5. Домбровський М.Б. Латинська мова для математиків та фізиків : підручн. / М. Б. Домбровський, О. А. Вацеба, Х. І. Куйбіда, М. А. Тсомпаніс ; наук. ред. канд. філол. наук Л.М. Глущенко, канд. філол. наук Б.В. Чернюх. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 254 с.
6. Ющук І.П. Українська мова : підручн. Київ : Либідь, 2008. 640 с.
7. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кримець О.М. Фахова українська мова: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 272 с.
8. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: підручн. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.
9. Лїнгвістичний аналіз: практикум. / ред. Г.Р. Передрїй. Київ : Академія, 2005. 256 с.

Тематика: Сільськогосподарські науки

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ

Ведмеденко О.В.

кандидат с.-г. наук, доцент, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний
університет»

Алімова Д.С.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, ДВНЗ
«Херсонський державний аграрний університет»

Розвиток молочного скотарства – важлива складова економічного і соціального стану народного господарства держави [1]. З-поміж заходів, що сприяють підвищенню продуктивності молочних стад, суттєве значення має вирощування корів-первісток бажаного типу і рівня продуктивності.

Різні умови годівлі при вирощуванні молодняка можуть впливати на процеси росту і розвитку тварин, будову тіла, характер обміну речовин, формування майбутньої молочної продуктивності. Як інтенсивний, так і низький рівень годівлі ремонтних телиць може позначитися на молочній продуктивності вирощених корів [2]. При веденні молочного скотарства необхідно передбачити таку інтенсивність росту телиць, аби в усі вікові періоди вони за живою масою відповідали вимогам стандарту класу еліта-рекорд [3, 4].

Продуктивність корів обумовлюється багатьма факторами, які можна розподілити на дві основні категорії: паратипові та генотипові. До першої відносять – рівень і повноцінність годівлі, мікроклімат, умови утримання тварин та інші фактори зовнішнього середовища. До другої категорії факторів відносять – генотипові. Підвищення продуктивності тварин, яке обумовлено спадковими факторами, досягається селекцією. Порівняно з факторами середовища, останні забезпечують стійке збільшення продуктивності існуючого покоління. При цьому весь селекційний процес тісно пов'язаний з генетикою популяцій, що базується на вивченні складного комплексу факторів [5].

Годівля сприяє більш повному виявленню генетичного потенціалу тварин. Встановлено, що високий рівень годівлі та дотримання зоогігієнічних норм обумовлює підвищення обміну речовин, інтенсивний розвиток органів, прискорення росту і покращання репродуктивної здатності.

Оптимальний вік першого отелення у зв'язку з величиною майбутньої молочної продуктивності і тривалістю господарського використання корів досі залишається предметом дискусії. Думка багатьох авторів зводиться до того, що величина надою первісток значною мірою залежить від їх віку та живої маси при отеленні [6]. Є.А. Новиков за результатами проведених дослідів на коровах чорно – рябої породи прийшов до висновку, що корови, які отелилися перший

раз у віці 24-27 місяців, за весь період їх використання дали значно більше молока, ніж ті, які отелилися перший раз у віці біля 36 місяців [7]. Висока економічна ефективність використання корів, яких вперше осіменяли в більш ранньому віці, досягається в основному за рахунок скорочення часу непродуктивного утримання телиць до їх осіменіння. Це сприяє подовженню тривалості періоду продуктивного використання корів, зростанню їх прижиттєвих надоїв і відтворної здатності, зниженню витрат на вирощування і, як результат, вищій економічній ефективності використання маточного поголів'я [8].

Жива маса корів позитивно корелює з молочною продуктивністю. Особливо важливе значення величина живої маси має для корів-первісток. Відомо, що рівень надою, як основна ознака селекції молочних корів, пов'язаний з їх живою масою, бо великі тварини здатні споживати більше корму для утворення молока. Вказана закономірність не прямолінійна і тому підвищення надою може проходити при збільшенні живої маси корів лише до певного рівня.

Встановлення рівня молочної продуктивності корів за їх зовнішнім виглядом давно приваблювало тваринників, як вчених, так і практиків. Кращі з них достатньо вірогідно судять про продуктивні можливості корів, наприклад, за станом вим'я – його величиною, формою і консистенцією. Корови з ванноподібною і чашоподібною формами вим'я мають підвищені надої. Позитивний зв'язок між морфологічними і функціональними особливостями вим'я реєстрували в своїх дослідженнях багато вчених [9].

Необхідною передумовою підтримання чисельності поголів'я та забезпечення високого рівня виробництва тваринницької продукції є відтворення тварин. При організації відтворення враховують такі біологічні особливості тварин: строки настання статевої та фізіологічної зрілості; тривалість вагітності; кількість приплоду від кожної самки; строки настання статевої охоти й тічки після родів, та ін. [10]. Підвищуються і надої за 305 днів лактації, оскільки з подовженням сервіс-періоду збільшується час зниження

продуктивності корів у результаті тільності [11]. Найбільш високі середньодобові надої у більшості корів бувають, як правило, на другому місяці лактації і у міру її збільшення вони неодмінно знижуються. Чим довший період лактації, тим менше питома вага в ній перших місяців з високою середньодобовою продуктивністю [12].

Тривалість лактації зростає менш швидкими темпами, чим збільшуються сервіс- та міжотельний періоди, оскільки при цьому одночасно подовжується і сухостійний період. В результаті середньодобові надої корів за лактацію і за час між отеленнями неухильно знижуються. Збільшення сервіс-періоду призводить не тільки до зменшення виходу телят, але й до зниження ефективності відбору, що неминуче знижує селекційний диференціал [11].

Важливим показником є міжотельний період. За норму прийнято його тривалість в 365 днів. Тривалість понад 365 днів призводить до зниження надоїв. Короткий (менше 30 днів) і довгий (понад 80 днів) сухостійний періоди негативно відображаються на молочній продуктивності. Сухостійний період є найбільш напруженим, оскільки саме в цей період відбувається інтенсивний ріст плоду та підготовка організму матері до нової лактації. Недостатнє забезпечення раціону, саме в цей період, вітамінами і мінеральними речовинами, призводить до порушення метаболічних процесів в організмі тільних тварин, що в свою чергу може призвести до виникнення родових і післяродових ускладнень, а також до зниження молочної продуктивності. Отже, основну увагу необхідно приділяти профілактиці порушень обміну речовин під час сухостійного періоду [13].

Важливим фактором інтенсифікації молочного скотарства і резервом підвищення молочної продуктивності є широке впровадження індивідуального та масового роздоювання корів [14]. Величина надою залежить від сталості лактаційної кривої, тобто здатності тварини утримувати рівноцінний надій протягом тривалого часу на достатньо високому рівні. Уміння управляти лактаційною діяльністю корів високою молочною продуктивністю має велике значення. Управлінням лактаційною діяльністю можна отримати не лише

найбільшу кількість молока за найменших затрат праці та засобів, але й досягти систематичного підвищення продуктивності корів [15, 16].

Отже, розвиток сучасних технологій виробництва продукції тваринництва неможливий без контролю якості виконання будь-якого технологічного процесу, фізіологічного стану тварини та умов навколишнього середовища.

Список літератури:

1. Шкурко Т. Продуктивне використання голштинських корів різних ліній // Тваринництво України. – 2009. – № 10 – С. 13-15.
2. Троценко З. Г. Вплив темпів розвитку ремонтних телиць української чорно-рябої молочної породи на молочну продуктивність корів-первісток // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2010. – № 2. – С. 79-81.
3. Коваленко В.П., Болева С.Ю., Бородай В.П. Прогнозирование племенной ценности по интенсивности процессов раннего онтогенеза // Цитология и генетика. – 1998. – Т. 32. – №3. – С. 88-92.
4. Коваленко В.В. Молочна продуктивність корів в залежності від інтенсивності їх росту // Науково-технічний бюлетень інституту тваринництва. – Х., 2001. – Вип. 80. – С. 71-73.
5. Барабанщиков Н. Технологические свойства молока черно-пестрых коров различной кровности по голштинам // Молочное и мясное скотоводство. – 2000. – № 1. – С. 29-31.
6. Зубець М.В. Вирощування ремонтних телиць. – К.: Урожай, 1993. – 136 с.
7. Мисостов Т.А. Интенсивное выращивание телок // Зоотехния. – 1996. – № 2. – С. 25-28.
8. Гавриленко М.С. Молочна продуктивність первісток голштинської породи за умов їх інтенсивного вирощування // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія "Тваринництво". – 2001. – Спец. випуск. – С. 47-49.
9. Буркат В.П. Теорія, методологія і практика селекції. – Київ: БМТ, 1999. – С. 259-268.

10. Шарапа Г.С. Методичні рекомендації з оцінки відтворювальної здатності корів і телиць молочних порід. – Чубинське, 2007. – 26 с.
11. Бащенко М. Формування відтворної здатності у новостворених порід // Тваринництво України. – 2000. – № 5-6. – С. 30-31.
12. Петкевич Н. Продолжительность продуктивного использования коров и причины их выбраковки // Молочное и мясное скотоводство. – 2003. – № 1. – С. 15-17.
13. Прокофьев М.Т. Взаимосвязь между уровнем молочной продуктивности и проявлением воспроизводительной функции коров // Зоотехния. – 2002. – № 10. – С. 22-25.
14. Єфіменко С.Т. Продуктивність і деякі особливості екстер'єру корів червоно-рябої молочної породи // Матер. наук.-виробн. конф. "Нові методи селекції і відтворення високопродуктивних порід і типів тварин". – Київ: Ас. "Україна". – 1996. – С. 66.
15. Лось Н.Ф. Продуктивность коров в зависимости от возраста и продолжительности сервис-периода // Зоотехния. – 2002. – №7. – С. 2-4.
16. Лігун В. Молочна продуктивність корів різних генотипів прикарпатського типу української червоно-рябої молочної породи // Тваринництво України. – 2003. – №10. – С. 16-17.